

Lászlóffy Csaba

Elhalt nyitányok emlékezete

„Nemlétező csak egy van. A felejtés.”
(Borges)

*Azokra is rájár a rúd, akik
hazugsággal vesztegetik idejüket.
Fellazulnak az izmok a merev
smink mögött,
a színpad fölött tornyosuló vészfellegek
is bármelyik pillanatban félretolhatók
(jól tudják ezt azok, akik szemében az élet
vérengzőként is gyönyörűnek találhatik);
a látszatunalom éppúgy elporlik,
mint a vonagló test valós indulata.*

(r)

*A fal homorú fehér tükre hiába próbál
boldogtalanságával szembeszegülni
a feketerígó árnyékával, még ha
a hang egyszer belehal is énekébe.*

*Az epilógust – jöllehet Borges
elfelejti nevének realitását –
nemcsak megelőzte valami, de
örök időkig követi is.*

A Camus-brezviáriumba

*Van-e radikálisabb megoldás, mint meghalni?
Van-e radikálisabb megoldás, mint élni?
A ránk törő kétségbeesés olykor elhiteti velünk,
hogy az értékek összemoshatók.*

*A valóban tragikus műalkotás az
emberről szól – csak a boldogságáról?
vagy az idővel dacoló alkotásáról is talán
(még ha időnként egy Nagy Károly is eltűnhet
a nagymellűek sírboltjában).*

*Mi lesz veled
Európa? A halálfej szagtalan; a történelem
mindig büdös valakinek. Az ember arány-
vesztése, hogy az abszurd hamisítás uralkodik
az intelligencia felségterülete felett.*

*Apám, az örök bölcsesség behúzott ablak-
táblája mögött hunyorogva még kívárja, hogy
a ház valamelyik szögletében lélegzetet vegyek.*

Rácz Péter

vissza oda, ahol sosem voltunk

*szokványos felütés:
mert nem biztos, hogy így fog ez menni mindig,*

*majd néhány eshetőség:
egyszer bennünket felednek el, vagy ami nem jobb,
nem gondolnak ránk,
vagy ami nem jobb,
gondolnak ránk, de közben vásárolnak,
meg sportolnak, futó gondolat leszünk
egy gödörbe zárt ládikában,
jobbik esetben szétszórt hamu,
futóhomok
nem építenek már ránk
várhat, ami nem vár*

*és a kutyák tovább élvezik az estét,
a horvát kabócazenekar előadásában
szűnni nem akar a zene,
megannyi kabócakomponista
végtelenül ismétlődő rögtönzése*

*kóda:
de még vagy: ami nem jobb*

Marczinka Csaba
Leláncolt Istennő az Alvilágban

Anikónak

*különös, fordított menetrend:
nappal bukik le – sötét ruhák
fényezett burkában – Alvilág
pultjaiboz; fényitalt mérend...*

*vörös- és fehérbort, sörök
aranyló folyóit, pálinkát...
– és bordod pultláncaid Árnyát;
csupán a bús tűnődés örök*

*belül világítva, visszfényként...
magába zárult Danaida!
s viccek-heccek álmosolyra*

*készítetnek, csupán újra s megint
– de bent, az Almok hamva tekint
ki kényszervidám arcodra...*

*(a lelkedben tovább liktetnek
az el- vagy lepusztult szerelmek;
s velük küszködsz a pult mellett!)*

Károly György
Meggésett versenydal

– Konczek Jóskának „A kisvárosi Vénusz” örvén –

*Erősz komisz nyila naponta megtalált:
és édesmindegy volt, hogy szőke, barna, rőt,
imádtam bármelyik, isteni, bamba nőt,
kültelki Vénuszt és begyes, belvár babát.*

*Szerettem minden lányt, abogy friss barna sört
a tarbás, ki havert keresve száját tát.
S a nők szívét ha bú keserve járta át,
pár öntelt férfinak csinos kis szarva nőtt.*

*Dalolt a testük, mint gordonka búrja;
minden csaj Vénusz volt úrfi koromban,
s nem volt a seggüknek otromba súlya.*

*Beindult már a bolt, úri sorom van,
de ó, a bevület jó volna újra,
s ha fák csúcsán a Hold, dugni bokorban.*

Konczek József A kisvárosi Vénusz című szonettciklusa a NAPÚT 2004/5. számában jelent meg.

Mikor és hogyan írjunk szonettet

(Főleg, mi a nyavalyának?)

*Mikor rom-bázam a fejemre dül,
és nincs öröm már, csak a gond ezer,
s kipusztulok magamból legbelül,
s szám íze, mint a mandula, keser,*

*szonettet írok kíméletlenül,
ahogy a cukrász borhabot kever;
cukros rímek, liternyi alliter-
áció – és a nyájas seggre ül.*

*Habkönnyű tészta, tiszta bugyborék,
jambust dagaszt a szonettírógép,
fabéj- s szimbólumillatú csodát,*

*és adjunk hozzá mindenből sokat,
és úgy földobja néhány korty konyak
s a hercig marcipán-metaforák.*

Krulik Zoltán
 Húgom játéka

*kormot lopott Judit
 bekente ráncait
 szemét is kivette
 sósavba ejtette
 áztatta foltjait
 agyának szegeit
 izmok csavarjait
 csontok szögeceit
 cserélte
 húzta
 egyengette
 gödröt ásott
 szívét eltemette*

Kafka Dalival Strandberg tavánál
 II. Lajos bajor király halálát rekonstruálja

*Elejtem lánghalva palástom
 miért ne – Potala-palota
 zsíros halaknak étke lesz
 ma orvosom tóba fojtalak
 miért ne – körmeim hullanak
 kaloda zubbonyom gombjai
 abroncsok nyakamon többé nincs
 koponya – miért ne – udvaronc
 kutyáké szolgálaim kőpadon
 otthagytam borotva – miért ne –
 poroszok sintérek lábnyoma*

Déri Balázs

Nézem a hidat

*Nézem a hidat, a rakpart korlátjának dőlve.
Várom, hogy visszajössz. A hídfőt nézem
a túlparton, hogy majd fölismerlek-e, amint
a négyzet átlóján belépsz látókörömbe.
Pálcikák sétálnak, föl az íven, aztán lefelé.
Abogyan rég a homokba szúrt, doboznyi
gyufaszál előtt hasaltam hunyorogva.
Figyeltem a pálcikák alakzatait: most
hadsereg, most munkába mennek, most
sorakozó, tornaóra után. Akár nevet is
adhatnék nekik, van arcuk és van jellemük.*

*Persze, hogy fölismerlek, mikor időben és
mégis váratlanul belépsz a négyzet átlóján
látókörömbe. Látni vélem fejed parányi
bullámmozgását, eltökélt, de mintba
megtorpanó lépéseid, nehéz cipőd miatt,
amint egy kemény pálcikányi helyet ki-
basítasz magadnak a hídon. És már
a szorongáson is nevetek, amint a rakpartra
ráfordulva egyre nősz, belenősz ismert
önmagadba: most pálcika-magzat, most
gyermek, ifjú, rejtett és ön-idejű ember.*

Ó, ez a nagyváros!

Ó, ez a híd!

Ó, ez az „időben és mégis váratlanul”!

Róma, Palatinus-domb, 2004. november 1.

Kék üveg

„Eltört – mondja –. Eltörtem”.
 És néz rám sötét szemekkel.
 Hogy kiabáljak, verjem meg,
 vagy szidjam meg, legalább.
 Hogy vegyem komolyan,
 mert nagy és hatalmas van.
 „Tudod, a mama étkezésletéből
 maradt, értékes darab. Igazán
 pótolhatatlan.” Egy éve, hogy
 utoljára szóltam rá, magyaráztam
 neki: „Ne nyúlj hozzá, tedd
 a helyére!” A kezére is ütöttem.
 Megborzongtam, hogy nem sír,
 ahogy visszaneéz.

Gyanús volt
 konok hallgatása. Aztán észre-
 vettem a repedést. Milyen ügyes
 volt, milyen ügyesen illesztette
 a csempe pohárra a letört
 darabot!

S most, bónapok múlva:
 „Már régen nem bánt. És megvágtd
 a kezed?” Morzsolgatja az ujjaimat.
 És rázkódik legbelül.

2003. augusztus 3. Csobánka, Szentkút

Babics Imre

Akna

(a Gnózis alatti; tizennégy kamra, fedőkő)

I.

*Győzelmet arattam sötét démonomon,
 ezt szajkózom magamban unos-untalan,
 s így a magasabb igazságot elnyomom:
 egy szellemi lény lett öngyilkos általam.
 Céлом eszköz volt, s most, hogy már nincs rám szükség
 az őstűz elbagyott, a jeges víz kiver,
 terek kitépték belőlem gyökerük rég,
 föbe lövetetném magam valakivel.
 Am azt nem én szabom meg, hogy mikor várnak,
 én csak gördíthetem földi létezésem,
 s az még nem tört meg az éteri szikláin.
 Így égre nyújtom ászana antennáim,
 nem jár gondolatom iváson-evésen;
 már csapdosnak szívem körül belső szárnyak.*

II.

*Már csapdosnak szívem körül belső szárnyak,
 mint mindenki másnak, ám sokakkal szemben
 a lemondás síkját nem látom kopárnak:
 jól megjárattak ott, szempillám se rebben.
 S mivel arcátlanul elorozták tőlem
 a nekem járó rangot (szellemi síkon),
 ezért hát annak is jut egy érthető Nem!,
 mit anyagban alkottam. Így lesz, állítom,
 kultúrdsungelem cigányok tüzelője,
 s három dísztavam zsoldosok latrinája,
 s akad lény, ki rózsatöveim kivájja
 vagy madáretetőim beccből kilője.
 Már most utánuk indulok, s égi nyomon:
 ikerűr legeslegutolsó otthonom.*

III.

*Ikerúr legeslegutolsó otthonom,
mélyébe zárkózom s csak súlyózom belül:
a Mindenségömbpárt ezerszer kinyomom
egy féregiáratnál fogva, s fönöm elül.
Lecsillapodom, mert az a másik Kozmosz,
amelyre két szemem sohasem pillanthat
egyáltalán nem vonzódik a Gonoszhoz:
galaxisbalmazai közt csak jó hang hat.
Bár így megszűnik ellentét hiányában,
ártatlan csillagokkal zsúfolt lét marad,
hol a megnyugvás kap szerepet korábban,
s a küszködés örökkön-örökké várhat.
Mivel megölne a porban nyüzsgő harag,
Magyarországot nem tekintem hazámnak.*

IV.

*Magyarországot nem tekintem hazámnak:
kicsinyességétől egyszerűen hányok,
másodrendűségi érzés, amit rám rak
és ezen kívül is akad jónéhány ok.
Számptalan kis bobóc játssza itt az embert,
s közben titkon izgul, senki meg ne lássa:
karmát beteljesíteni bizony nem mert:
pocsolyában lett ő vizek óriása.
Mobiltelefonos, tetovált majmocskák
térerő hiánya miatt sópánkodnak;
nekem téridő sem kell: gúlát és kockát
hagytam benne jóval komolyabb koroknak.
Csak álmélkodom a sok szellemi resten;
nyomasztó közegben itt ragad a testem.*

V.

*Nyomasztó közegben itt ragad a testem,
kölyöklelkem körül csontjaim elkopnak,
éjente rőt párlatokkal gégém festem,
hátam nekivetve nagyvíű koroknak.
Olykor – s csak én tudom, milyen magas áron –
sötét likőröktől ragacsos két ajkam,
s megborzongó gerinccel hiába várom,*

*hogy szárnyát egy angyal kiporolja rajtam.
Téblábolok rám ásitó ürességben,
hol megannyi öltönyös, barbár alak van;
akad kis világukra bennem elég Nem!;
s míg e gyökértelen, szájalmas személyek
a semmit méricskélék, csak üldögelek:
indulok Egy felé szétszórt versalakban.*

VI.

*Indulok Egy felé szétszórt versalakban,
s hogy odatapadnék egy istenbozzádhoz,
talán, mert képletes alvilági katlan
vár, s tán nem akad, ki abból kiimádkoz,
hiszen egykor jobb már nem jutott eszembe,
mintbogy Teremtőmmel nyíltan szembeszállok,
s magam a Túlnanba sziklaként viszem be,
melyről üdv- s kiútvágy agyagként lemállott.
A rossz rosszabb legyen s a kemény keményebb,
vélttem, s szétmorzsoltatik ostoba teszttem,
melyet orcátlanul Uram elé toltam;
sorsomról lepereg az összes kobolt tan
és a legvégére megmarad a lényeg:
azzá válok, akit sobasem kerestem.*

VII.

*Azzá válok, akit sobasem kerestem,
a függőség rólam burokként lepattan,
s nem kocsmában agyonrugdálva ér veszttem,
így mára már sokakat elsrathattam.
Fűszállal oroszánt tereelni a Holdba,
ez volt minden, mit e világtól akartam,
hogy Isten ámuljon: – Még ilyen se volt ma!,
s ilyesmiért nem bővül az élettartam.
S feküdnék csak, ősidők árva porontya,
várva, hogy fejemre kövüljön a paplan,
de Ő erőirányaim rendre inti,
tévelygésekből énem lassan kibontja,
ne más legyenek, mint akarata szerinti:
egy érinthetetlenből megfoghatatlan.*

VIII.

*Egy érinthetetlenből megfoghatatlan:
boni páriából kozmoszközi lettem,
és itt subanok sűrű embersalakban,
bár térküllők közé tapadnék dermedten.
Rabszolgalelekkel mint lovag, úgy bánok,
s udvariasságom gyöngeségnek nézik;
emberi nagyság, hogy szoknám meg biányod,
ahogy az arany lezüllik sárgarézig,
s a fennen szárnyalás megtörik tabókon?
Hol van itt s most szellem, melynek hódolhatnék?
Ha e bomlásban nem is, majd megtalálom
eljövendő léteimben, néhány van még.
Csámcsoghat a kétely, nem izgat halálom:
jövőtlenként pillanatokban oldódom.*

IX.

*Jövőtlenként pillanatokban oldódom,
s így lehet jól imádni az áldott Földet,
boldog elszántsággal, tiszavirág módon,
mely sorsfonalával lazán hozzáöltet
bármit a tiszta örökkévalósághoz,
nincs gondja bűnnel és lelkiismerettel,
a lételőttiből ide mindent áthoz,
és azonnal fel is ajánlja: – Csak vedd el!,
és nem visz el semmit az istenin kívül.
E létezésbe már gyakran belerévül,
s önfeledt lényem, de úgy kínoz az önvád,
bibék közé fúrom fejem s fültövön vág,
s a magasrendűség előlem elrohan.
Hogy vehetném magam túlzottan komolyan?*

X.

*Hogy vehetném magam túlzottan komolyan,
hiszen azt sem tudom pontosan, mit érek?
Nem vagyok tű fokán áthömpölygő folyam,
sóhajom gyomokon nem aurakéreg.
De mikor tőkén kivégzendők lázában
egy nép beszélt félre el- és kiárultan,
varázsvesszővé faragtam vaskos ágam,*

*mely még rám zubant, mikor örvénybe hulltam,
hogy az élőhalottakat megérintsem,
s forrást fakasszak szellemi hegyomlások
alatt. Csak sötétség tört fel, semmi más ott,
s most megannyi bollószónok vígan károg,
tömegük befeketi lírakincsem;
jöttömre nem harsannak fel a fanfárok.*

XI.

*Jöttömre nem harsannak fel a fanfárok,
baromságot youthbnyáj utánam nem béget,
mondатаimtól nem mélyül nemzetárok,
de tőlem még az „esélyegyenlőséget”
is ellopták, kik a Kozmoszba zavarnak
közönyükkel, utánam szólva: – Ne késs el!
Nyugodtan hívhatnak legkisebb magyarnak,
elintézem őket egy kézlegyintéssel.
Ha egy népet belülről valami átkoz,
öröm és tartás kell a korctalansághoz,
s a köz nem ér semmit, ha csak sóhaja van.
Ha másra nem is, légűrszáműzetésem
arra jó, hogy sokaknak ködökbe véssem:
e lét nekem nem görcs, mint lánymosoly, olyan.*

XII.

*E lét nekem nem görcs, mint lánymosoly, olyan:
gyönyörűséges, könnyű, elérhetetlen,
hol – bár ráncok takarnak s odaletti bajam –
még mindig táncolok tavaszi szelekben.
Hol annyian megmutatták istenüknek:
ember is lehet nagyvonalú naponta,
s földi erőfeszítés angyalnak ünnep,
ám az ünnepeltet soha be nem vonta.
Bár voltak ellencsodatévők, s hány százan,
legtöbbünk gyöngé, ezért idesüllyedtünk.
Eposztümmel tán ellenszerül adódom,
s megadatik, hogy a létalvót felrázzam.
Tán Urunk felé száll újra minden tettünk.
Talán megmaradhat s kutatandó csókom.*

XIII.

*Talán megmaradhat s kutatandó csókom,
 s nem törli le, csak az utolsó tűztájfún,
 mely komor ütemben vág mindenkit hókon,
 s nem számít AIDS, ebola, rák, drogok, májfunk-
 ció-rendellenesség, tüdő-, szív- s érbaj.
 S bár ott ki-ki zsugorodik s feje kormos,
 nem lesz már szégyellnivaló a fehérrhaj,
 s a ráncokat sem kell, hogy felvarrja orvos.
 S akkor füstkarokkal ölelkező párok
 libegik lírám, s alatt nincs ki belássa:
 önmaga az ember legfőbb alkotása.
 Nem írtam verset, mely felér egy fűszállal,
 s tán éppen ezért, s mert így az ég is vállal:
 választható vagyok és semmit sem várok.*

XIV.

*Választható vagyok és semmit sem várok.
 S széthordható, mégis oszthatatlan: lélek.
 Kerülnek is kislétsúlyú szókufárok:
 a szembesülés számukra önítélet.
 Baleknak hívtak, bár nagyvonalú voltam,
 s hogy élhetetlen? Ma megnyugtató jel ez:
 itt függök gondviseléstől átkaroltan,
 mint kit Ura beválónak feltételez.
 Ha nem szólított, csöpp hívét követelve
 eddig, mocsokból át, akkor van még terve.
 Könnyűvé váltam hát, senki meg nem ingat,
 bárki ócsárolhat, szava csak füst s korom,
 mert ébren tartom elfojtott álmainkat:
 győzelmet arattam sötét démonomon.*

Csáji László Koppány

Ingvár vezér hajóján

(epikus képzeletgalopp norvég rúnakövek alapján)

1. hajrá vikingek

szúnyogok zubannak a szőrös égből
 szegek szemek és szúrós virágok
 hajdani lakomákon véres ízek
 vörösre festett viking hajókra vésett
 smaragd lélekmadár-díszek
 sárkányos lobogók filmvásznaín redőt von most a szél
 és az észak tornyában őrzött kincsekről mesél
 egy tavaszi napon a füstös nagytanácsban felállt Ingvár vezér

Ma nagy kalandra hívlak titeket ismét jó vikingek
 ti akik hajóimra jöttök a szerencse fiai s irigyelt legények lesztek
 a legdélcegebb ifjakban a legkeményebb hitek
 visszatérve bármennyi leányt megszereztek
 hiszen nincsen ki helyetekbe álljon senki más itt
 ti lesztek akik a Nap népének aranyát velem északon meglelitek
 tudom amint rátok nézek megrakva már büszke hajóink roskadásig
 megjött a szél is kiáltunk büszke búcsút most vitézek
 szakítsuk szét a tengert mielőtt odaér közülüink egy másik

2. diadalra

sötét és végtelen jéghideg vizeken
 siklik két fekete viking bárka
 egy matróz próbálgatja a harci dobokat
 északra északra fel talán elérjük holnaputánra
 kéklő szép északra fel hallgasd hogy hívogat
 hé gyertek ide fel észak halovány aranyára
 észak sugaras kincseire
 s majd visszatérve mindenki ránk figyel
 megéneklik tetteinket bizonyára

3. arany

aranypénzek és aranyszobrocskák fénymagánya
 az érték fémes csillogásában lakik törtarany életünk is
 szilánkos életünk arany mocska s a dicsőség arany árnya
 belevetem magam a naplemente mocsáraranyába
 baltámat belevágom aranyló habokba sárga-kék tengerárba
 fényes ősök irták fel nevüket arany anyám bold-homlokára
 de az arany máskor kegyetlen és süket

az arany egyben az élet és az élet átka
 az arany a mérték a bűn és a becsület
 izzó aranyálmok vizén úszik a két viking bárka

4. induló

az első napok csupa nótaszóval teltek
 mind büszkéek a sorsra ezt szövik a dalba
 egy patkányt a fedélzetről a legények
 hullámsírba vetnek
 és sötét szakálluk mögül mind nevetnek
 a vitorlákat vörös sávok ékesítik
 hogy méltóak legyenek majd a diadalra
 mely felé a hajó pompás habokon tovasiklik

5. a Nap felé

napról napra heves csatákra várnak
 ahol ömlik a vér és dicsőséget ír mint a tinta
 sziklák és gleccserek között barsan az ének
 hátán rút algatelepek posványszagú áramlatának
 s nekitámadnak a Nap sarki tekintetének
 minden kikötést újabb üdvrivalgás fogad
 a habok közt felbukó halak pikkelyei mintha
 csak a tenger lányainak kacsintó szemei lennének
 vagy épp gyáván vicsorgó ragadozófogak

6. mint a mesékben

északon kell elhajózni aztán keletre
 és ott messze messze
 a láthatárt érintő nappól sajtolják ott az ércet
 arra van a jégvilág népének temérdek aránya
 hiszen így mesélték a vének
 mélyen belenézve s bátran lobogó tábortüzekbe
 és őrzi a kincset seregével a rettentő jég-anya
 így mesélik ma is emlékszünk mindahányan
 s ha ennyien mondják miért ne lenne igaz
 arany s dicsőség nekem is ez a vágyam

7. gyilkos

ha kiszálltak a partokon dermedt köveken baktattak fel-le
 s egy rénszarvaspásztort a minap gyorsan agyoncsaptak
 mert nem értett a szóból letépték arany medve-medálját
 vinnyogva szállt el a lelke
 mégis talán itt maradt e tájon ezért hát a szemét is kivájták
 hiszen Ingvár szerint ezen a vidéken élnek a holt lelkek
 s ha nem látják minket akkor észrevétlenül lesznek a bárkák
 elindultak de másnap megint csak köd-kopár partokra leltek

8. örömmámor

az áramlatok és szelek kegyeltjei voltak a hajók
siklottak északra gyorsan s mégis lágyan
a hajótestek farocskáikat bájosan illegették
s a vitorlalányok kedves szelek karján kéjelegtek
Soba még ennyire könnyű utat nem vezettem!

három hét

és már ember nem látta vidékre értek

Most forduljunk emberek el a hideg hős napkeletnek!

9. kibívás

még három röpke éj és feltűntek a sarki medvék
bástyáikat a rozmárok narancsszín dárdákkal vigyázták
alattuk a kövek háta feketéskek mögöttük vörösbe hajlik az ég
a fehér medvefejek kibívón imbolyognak

Gyertek vagányok badakozzunk!

aztán ami kikötéskor maradt csak a sziklák és jég
eltűntek a különös tájon a roppant jegesmedvék

10. üresség

a parti napsütésben csillognak sárga algák
arany sehol sem ivóvíz sem ember
csak a szél nyargalja be roppant birodalmát

11. bálnák

sötét foltok hullámnyi hátaik gejzír-szigetek
akik a világtengereket lombán bejárják
figyelmeztető kiáltások ősatyjai ezek
soba nem látott méretű bálnák
néha feltűnik egy-egy rikoztó sirálycsapat
a mélyben halrajok vonulása zajlik némán
útjukat kémlelik a szirtekről riasztó rozmáragyarak
abog esetlenül basálnak különös madarak ocsmány maradékán

12. reménytelen

felröppent már az aranykarvaly
a Nap fölöttünk kitaróan köröz a horizontnál
a vízhez súrlódnak sugarai érinthetetlen aranyhaj

Forduljunk vissza Ingvár!

Nincsen itt arany Nincsen itt csak átok

Gyáva népség! Megleljük a kincset

Nézzétek! Amott már egy büszke jégtorony vár

Benne őrzik az aranyat Meglátjátok

13. bolyongás

Nincsen itt senki akitől aranyat zsákmányolhatok?
 monoton unalom ringató bölcső- és koporsóvívű két hajó
 bár néha kitör bennük az idegesség
 míg teltek-múltak a napok
 és elsüllyedtek a betek is akár a szigetek
 többé nem változtak a tájak csak a sötét víz lett itt-ott a fehérré tiszta
 amíg a csapat egyre keletebbre haladt
 mégsem fordultak vissza
 bolyongtak tovább az üres ég alatt

14. csalódás

le fog már csapni ránk a Nap
 közeleg az ősz körülöttünk a halál fehérré hajói ringanak
 megtámadnak nemsokára
 jeges szél süvit és havas eső marja az arcokat
 mentünk volna inkább Afrikába

15. alkonyat

lázás hajnali napsugár születik azonnali alkonyatra készen
 hunyorog a szél riadt hullámok reszketnek az evezőknél
 s az egyik vitorla szakadt vászna csattog egy deszkalécen
 a vízből élénk tornyosul egy bamba bálna
 kiemelkedik egészen
 vitorlányi uszonyával int és hátára
 kagylótelepek által írt rejtélyes élő üzenetek sorakoznak
 de hogy mit jelentenek nem értem
 apró szemével bosszan bámul a szűrős szemű Ingvárra
 és mintha csak beszélne prüszkölő gejzír szájja
 azt mondja gyere gyere erre van az arany remek jól kinyomoztad
 de csendben hozzáfűzi hogy a legénységedet ne hozzad

16. tovább

alig-alig kacsint már ránk a Nap a víz idegen szagú
 a balak keserűek
 süllyedő szigetek úsznak minket körül
 némán szelíden csöppet sem ostobán
 nem lehet véletlen hogy így elzárják e kincset
 Ingvár nevet Tovább címborám tovább keletre
 bamba útitársak csak a jégbegek vak bilincsek
 felaprítom ha kell mindegyiket

17. átkok

egy hét még
 sötét lesz és hideg
 megdermednek az álmok
 megmerevednek a lelkek

keveset beszélnek de sóhajtanak sokat   dérfedi be sorra a sisakokat
 Menjünk vissza Ingvár   nincsen sehol a reménylett – álnok – arany
 Visszamennétek? Feketeszájú banda! Mindenkinek jár még száz aranymedve!
 No lám de merre? Tovább kell hajóznunk   örökké keletre
 mint tavasszal az óriásbalak
 vánszorgó bárkákban   őszülő szakállal   ifjú legények
 gubbasztanak

18. magány

ma végleg lebuлл a Nap
 de a roppant fehér-kék jégmeredélyek
 körben még világítanak
 a vikingek   ekkor látták
 ahogy eltűnnek messze   az utolsó bálnák

19. jéghegyek

a jéghegyek mint néma város   táncoló épületei
 jégvértékben vonuló hatalmas zord lovagok
 cammogó felhőkarcolók
 csak világos bábukból álló érthetetlen sakkjátszma
 angol keringőt járó fehér szoknyás kisasszonyok
 akiknek néha   kilátszik combig a lába
 mozdulatlan hárfák   óriásvilágból idedobott fésűk és virágosládák
 meztelen csontos testek   akik szemérmesen összeölelkeznek
 egybekelnek míg tagjaik iszonyatos hangzavarban recsegnek   repedeznek
 vagy talán csak Észak Úrnő élethalálbarcot vívó roppant gondolatai ezek
 az arktikus óceán torz gyermekei   párzanak itt   és egymásra bágnak
 kékezüst csókjukban mindenről megfeledkeznek
 és kitárják magukat a végtelen világnak

20. vihar

lőhalálban tomboló   sötét tajtékok
 menekülnek délre   széttépett vitorlák
 cafatjaik még mindig élve   egész a láthatárig robannak
 a szél csak   viking-szívekben talál magának hajlékot
 s az orrlíkákban sós cseppek hegedülnek   örült szimfóniát
 maguknak az agyban rettegéslabirintust vájnak az üvöltések
 túl kell élni   szorítom az árbocot mint a létet
 vigyázatok   vízfalak   bálnaszájai dülnek felétek
 jégtáblák bárdjai csapódnak   a sárkányos hajóorrnak
 aki él   a balál torkában mindent megtanul
 s mire elül a szél   a hullámok dűnéin   csontvázhajók dülöngélnék
 rajtuk búskupacokként   matrózok kucorognak
 szóltanul

21. menekülés

nyomát se lették még
 észak nagy kincsének
 de a jég a bajókat végleg megölette
 ringatta dajkálta majd egyszerre csak ropogatni kezdte
 másnapra eltűnt a tenger alóluk és hirtelen csukott szemmé vált a világ
 mélyről derengett a fény és odafönt furcsa szivárványt vont fel az örök este
 kietlen szoborparkba értek melynek íme már nem volt vége
 ekkor értek be a mesékbe
 Merre menjünk Ingvár? Most már hova mennék?
 Menjünk a Nap után! délre délkeletre
 a legénység a jégmezőkön gyalog vándorolt sokáig még
 messze-messze és már nem bújtak el előlük a medvék

22. fekete virágok a hóban

a kéklő homályban recsegve mendegéltek és némán
 mint akiből a szó örökre elköltözött
 sorra hulltak bajtársaik sötét írásjelekként a szikrázó mezőre
 s fekete virágok nyíltak az élők halovány arcán és halántékán
 fehér jégvirágok pedig a kéklő halottak között

23. fagyhalál

fagy-kukacok amelyek a még élő jeges testekbe bújnak s ott félig-átélt gondolatként
 járatokat fúrnak mígnem magukba emésztik az egészet
 az ember pedig egyszerre elfogy máskor a vízszintesen száguldó jégszilánkok
 mint téli döglegyek akik túlon túl merészek zsákmányukat előre beköpi
 hogy világoskék és fehér fagylárváik odabent amíg még él
 ahol a csont és a jég összebújik kikeljenek reccsenés egy láb utolsó mozdulata
 előmászna belőle zizegnek a bajuszokra rakódó jégcsapok
 előmászna abból is s beleröppennek a vágató rideg levegőbe
 néha a szempillákat a megfagyó könnycsepp összezárja az egymáson sikló jégoldalok
 szilárd folyamárja a matrózokba utakat vájva szilánkokká morzsolja testüket
 mely nyomában immár mintha forró lenne és süket

24. aurora borealis

sobasem látható színek tánca az északi égen
 a jéghegyek törpe szilánkok csak a messzeségben
 a csillagok közt kél ma a bajnal míg én a szél elől a jégbe lyukakat ások
 odafönn fények túrbetetlen érzéki vonaglások
 de az alakok hangját is hallani halkan lehelve
 az ég millió szilánkja a sikító távolból
 mintha elnyújtott tompa dalt énekelne
 ott látom szeretőmet kicsiny bajómat fiacskámat
 ott van anyám a drága asszony s főz nekem
 Ingvár szerint az ott az arany mézédés fénye a remény föltámad
 Arra menjünk a jéghegyre föl föl az égre
 van ott egy palota ezer mosolygó égi szüzzel

bár fontosabb lenne hogy felhevítsenek egy kis szárított trágya-tűzzel

25. oázis

*sokat mentek még s már-már mind megfagytak éppen
mikor különös forrásra letek
abogy körülkémleltek egy óriási szirt jeges omladékán
pára szállt fel onnan és ovális langyos víztükör csillogott a jég rejtekében
talán a mélyben hőforrások eredhettek vagy odalenn volt egy vízi-vulkán
s így itt sobasem fagy be a tenger vagy tíz hajónyi bosszan
a víz fölött szinte erdőt alkottak a meleg páralombok
és a bugyogó habokon madarak csicseregtek
illatfelbők kergetőztek a víztükör körül
forrongó boldogság mint kegyes hullámokon ringatózó álom
és benne boldog fókák lebegtek
akár egy nyugodt képsor a pergő fagyhalálon
tisztá ivóvíz eredt e tóban mely valóságos kékeszöld mély oázisként lélegzett a mélyben
és örömmel élte parányi életét
és éppoly öreg volt mint amilyen ifjú
hiszen minden télen míg a tenger fehér dűnék és jégiszirtek alá szunnyad
e tó újra és újra éled a következő tavaszig amikor aztán ismét szertefoszlik
az olvadó északi óceánban kinyílik a világ de e forró tó szemei kibunynak
órákig álltak ott ahonnan meglátták mindezt mint akit valami megigézett
észak kegyetlen asszonyának titkára találtak rá a vitézek
nem vitás ez a gonosz asszony elrejtett télikertje
melyet elhagybatott az úrnő s talán már elég rég
minden hiába mert most rávetette magát e parányi világra
a megmaradt éhező legénység*

26. lakoma

*vér fröccsen
a gőzölgő oázisban a vörös szín fagyott virágai feketülnek
halott bajtársak ruháiból és a hajók maradék deszkáiból lobbantott tűzben
egy hétig tartó lakomán végre a maradék vitézek csontig felbevülnek
a boldog legények e bosszú éj alatt az állatokat sorra megették
s mikor már nem maradt semmi ehető sem a parton
az egyik viking harcos lebukott a mélybe
és végtére a liláskék víz alatt furcsa bosszúkás halakat
fogott meg vacsorára szinte beleúsztak a kezébe
a többiek diadal-éneket kiáltoztak akkor a hal-felfedezőnek
ő lett a bátrak bátra és nagy lakomán a csonka csapat
ezeket is mind felzabálta
nem is sejtették
hogy belső nedveiktől
aztán halomra mérgeződnek
s fetrengve a görcstől döbbenet tapasztalják
abogy mellettük a tó lassanként mégis befagy*

*s csak buborékok szaladgálnak a jég alatt egy-egy matróz-moccanásra
mintha a világ bunyná le fehérvén szembéját
bogy a folytatást ne lássa*

27. Ingvár aranya

*Ingvár marad csak épen
még egy hétig csikorgó jeges gyomorra ül a ropogó jégen
éhen hunyorogva még látja amint a föld alatti Nap narancssárga
ékes hajnalt lehel az égre és megáll
Ingvár kezében fölizzik a medve-medál
s a csillagok egytől egyig beléomolnak vagy talán a fényben együtt élnek
recseg a jég messziről dobognak rénpaták olvadó sámánének
aztán fölkelve a horizontot érintő Nap végre
színarany púba leplet borít a világra
szemfedélnék*

MAGYAR KULTÚRA ALAPÍTVÁNY

1014 Budapest, Szentháromság tér 6.

Tel: (36-1) 224-8100 Fax: (36-1) 375-1886

E-mail: mka@mail.datanet.hu Honlap: www.mka.hu

A Magyar Kultúra Alapítvány székháza a Budai Vár szívében, a Mátyás-templom szomszédságában található. Az Alapítvány rendezvényeket szervez a magyar–magyar párbeszéd érdekében.

Alapítványi feladataink pénzügyi forrását vállalkozói munkával termeljük meg. Különböző méretű terméink kongresszusok, konferenciák, fogadások, hangversenyek, előadástek, bemutatók méltó helyszínei. Az épület díszes aulájában képzőművészeti és üzleti, szakmai kiállításokat rendezünk.

A kétszintes, tizenhat szobás, Hotel Kulturinnoban a szobákhoz zuhanyzó, telefon, minibár tartozik; vendégeinket svédasztalos reggeli várja. Ha velünk dolgozik, a magyar–magyar kapcsolatokat is támogatja!

Áprilisi közösségrendezvényeinkből

Március 22–április 6.: IX. Magyar Karikatúra Művészeti Fesztivál

Április 5. 18 óra: A Magyar Emlékekért a Világban Egyesület rendezvénye: emlékezés József Attilára

Április 6. 19 óra: Humorest – Karikatúra a zenében és az irodalomban. Közreműködik: a Four Fathers, a Molnár Antal Zeneiskola növendékei és Turek Miklós színművész

Április 11.: „Régiók találkozása” a Költészet Napján

Április 22–30.: A Magyar Kultúra Alapítvány XII. Budavári Mosolynapok rendezvénye keretében „A magyar lélek tükröződése hagyományainkban” címmel kiállítás, koncertek és előadássorozat a Magyar és a Media Wave szervezésében

Mindenkit szeretettel várunk!